

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/597/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1214229203
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Edita Szabová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1214229203.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., Olejkárska 1, 814 52 Bratislava 1, IČO: 00 492 736, zast. advokátom JUDr. Vladimírom Kánom, Nám. Martina Benku 9-C1, 811 07 Bratislava 1, proti odporcovi: C. H., U. R. Ď.Á. X, R., zast. opatrovníčkou F. G., pracovníčkou Okresného súdu Bratislava II, o zaplatenie 70,70 eur, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 4.9.2015, č. k. 21C/199/2015-26, v časti výroku o trovách konania, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 4.9.2015, č. k. 21C/199/2015-26 v napadnutej časti m e n í tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania v sume 16,50 eur a trovy právneho zastúpenia v sume 29,98 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, k rukám jeho právneho zástupcu.

Účastníkom sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Citovaným rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 70,70 eur a nahradíť mu trovy konania vo výške 16,50 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že okresný súd pri rozhodovaní vo veci vychádzal z ust. § 760 a nasl. Občianskeho zákonníka a § 8 ods. 5 a 6 zák. č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že odporca dňa 14.5.2014 cestoval vo verejnom hromadnom dopravnom prostriedku v Bratislave na linke MHD č. 50 a nepreukázal sa platným cestovným lístkom. Uplatnený návrh navrhovateľa vyplýva z hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok spísaného revízorom pod variabilným symbolom XXXXXXXX a kontrolného lístka s platným kódom. Odporca navrhovateľovi dlhuje cestovné v sume 0,70 eur a úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom 70,00 eur, t.j. spolu 70,70 eur.

Pri rozhodovaní o trovách konania súd prvého stupňa vychádzal z ust. § 142 ods. 1 , § 149 ods. 1 a 150 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej už len O.s.p.) a dospel k záveru, že sú splnené podmienky na zníženie trov konania v súlade s ust. § 150 ods. 2 O.s.p.. Toto svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že ide o drobný spor a je preto namieste primerane znížiť uplatnené trovy konania, a to tak, že navrhovateľovi priznal náhradu trov konania vo výške zaplateného súdneho poplatku za návrh vo výške 16,50 eur, keďže uplatnené trovy právneho zastúpenia vo výške 87,70 eur spolu so súdnym poplatkom v sume 104,20 eur považoval voči pohľadávke vo výške 70,70 eur za neprimerané. Zdôraznil, že ide o jednoduchú vec, navrhovateľ obdobné nároky uplatňuje vzorovou žalobou, v ktorej sú menené len identifikačné údaje odporcu, dátum jazdy bez platného cestovného lístku a variabilný symbol. Príprava týchto žalôb je rutinná činnosť, ktorá nevyžaduje žiadne odborné znalosti. Pokiaľ aj napriek tomu navrhovateľ splnomocnil na prípravu žaloby advokáta, takýto postup je nanajvýš neúčelný a neúčelné sú aj tým vzniknuté trovy.

Proti výroku o trovách konania vyššie uvedeného rozsudku okresného súdu podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Uviedol v ňom, že podľa navrhovateľa rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže súd nesprávne aplikoval ust. § 150 ods. 2 O.s.p.. Podľa jeho názoru nemožno nepriznať, resp. znížiť priznané trovy konania len preto, že ide o drobný spor. Prvostupňový súd svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil, pretože v ňom absentujú také argumenty, ktoré by mali pre rozhodnutie rozhodujúci význam a rozhodnutie neobsahuje vysvetlenie, akými úvahami sa súd riadil. Tým nepochybne odníma účastníkom konania možnosť konať pred súdom. V tejto súvislosti poukázal na ustálenú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva.

V ust. § 150 ods. 2 O.s.p. nie sú explicitne vymenované prípady, v ktorých je možné trovy konania nepriznať alebo znížiť, preto podľa jeho názoru je potrebné vykladať obsah tohto ustanovenia v súlade s dôvodovou správou k zákonu č. 384/2008 Z.z., ktorým bol s účinnosťou od 15.10.2008 zmenený a doplnený O.s.p.. Podľa tejto dôvodovej správy, súdy pristupujú k zníženiu neprímeraných trov, ktoré sú voči pohľadávke v drobných veciach neprímerané. Ide o konania, v ktorých najmä trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka. V danej veci súd dostatočne neodôvodnil zníženie trov konania, keď sa nezaoberal výškou vzájomného pomeru trov konania a uplatnenej istiny. Navrhovateľ sa domnieva, že niekoľkonásobne vyššou sumu, ako je výška samotnej istiny, je podľa § 150 ods. 2 O.s.p. treba chápať minimálne dvojnásobne vyššiu sumu, ako je výška samotnej istiny, čo v prejednávanej veci nie je.

Podľa názoru odvolateľa mal súd prvého stupňa o trovách konania rozhodnúť podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a priznať navrhovateľovi ako úspešnému účastníkovi náhradu všetkých účelne vynaložených trov konania. Ďalej poukázal na to, že rozhodnutie súdu v časti výroku trov konania vylučuje možnosť pokryť náklady právneho zástupcu za poskytovanie právnych služieb. Zaplatenie súdneho poplatku je obligatórnou náležitosťou a preto nemožno podľa jeho názoru znižovať trovy právneho zastúpenia bez prihliadnutia na výšku súdneho poplatku. Uviedol, že žiadne ustanovenia hmotných, či procesných noriem platných na území Slovenskej republiky neobmedzuje právo účastníka dať sa zastupovať v súdnom procese advokátom, čo platí aj v občianskom súdnom konaní. V tejto súvislosti poukázal na rozdielnu rozhodovaciu činnosť jednotlivých krajských súdov, napr. Krajských súdov v Žiline a v Trnave. Krajský súd v Trnave v odôvodnení svojho uznesenia sp. zn. 11Co/444/2013 zo dňa 29.4.2009 konštatoval, že dôvodné zníženie trov právneho zastúpenia je len zníženie do výšky uplatňovanej pohľadávky.

Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania tak, že odporcovi uloží povinnosť zaplatiť navrhovateľovi súdny poplatok vo výške 16,50 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 88,70 eur (3 úkony á 16,60 eur + DPH + 3 x režijný paušál á 8,04 eur - zahrňa DPH).

Krajský súd ako súd odvolací podľa § 10 ods. 1 O.s.p., preskúmal vec v napadnutej časti podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je čiastočne dôvodné.

Podľa § 137 O.s.p., trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 150 ods. 2 O.s.p., ak sú trovy konania v drobných sporoch neprímerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

Ustanovenie 150 ods. 2 O.s.p. je novým ustanovením v Občianskom súdnom poriadku a dáva súdom možnosť nepriznať alebo znížiť trovy konania v drobných sporoch, ak sú neprímerané voči pohľadávke. Zákon neurčuje bližšie kritériá aplikácie tohto ustanovenia, preto jeho aplikáciu postupne ustáli až súdna prax. Samotná skutočnosť, že aplikácia tohto ustanovenia je na úvahe súdu, predpokladá, že súd bude brať do úvahy všetky okolnosti daného sporu.

Ako je už vyššie uvedené, odvolanie navrhovateľa smeruje len voči výroku rozsudku o trovách konania. V danom prípade si navrhovateľ v konaní pred súdom prvého stupňa uplatnil náhradu trov konania v celkovej výške 104,20 eur, z čoho sumu 16,50 eur si uplatnil ako trovy vzniknuté zaplatením súdneho poplatku a sumu 88,70 eur ako trovy právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby (1. prevzatie zastupovania, 2. zaslanie pokusu o zmier, 3. podanie návrhu na súd) á 16,60 eur + DPH a 3 x režijný paušál á 8,04 eur + DPH. Podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z. sú dôvodné len dva úkony právnej služby, nakoľko ďalšiu poradu s klientom právny zástupca navrhovateľa nepreukázal (v takejto jednoduchej veci ani nebola účelná) a pokus o zmier urobený pred začatím konania vo veci nie je úkonom právnej služby v zmysle § 14 vyhlášky.

Ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. je novým ustanovením v Občianskom súdnom poriadku, ktoré dáva súdom možnosť nepriznať alebo znížiť trovy konania v drobných sporoch, ak sú neprimerané voči pohľadávke. Keďže zákon neurčuje bližšie kritériá, aplikáciu tohto ustanovenia postupne ustáli až súdna prax.

Odvolací súd je toho názoru, že postup súdu prvého stupňa v danej veci, ktorý znížil uplatnené trovy konania, nie je v rozpore so zámerom zákonodarcu uvedeným v dôvodovej správe k novele Občianskeho súdneho poriadku, aj keď uplatnené trovy konania viacnásobne neprevyšujú uplatnenú pohľadávku (len 1,25 násobok). Odvolací súd v tejto súvislosti však poukazuje na potrebu posúdenia účelnosti trov vzniknutých právnym zastúpením, a to s prihliadnutím na náročnosť daného sporu. Táto otázka bude vždy dôležitá na posúdenie, či v drobných sporoch je daná potreba účastníka na právne zastúpenie, a to napriek tomu, že každý z účastníkov má zo zákona možnosť nechať sa v konaní pred súdom zastúpiť. Podľa zákona právo na náhradu trov konania má vždy len účastník konania, ktorý je v právnom vzťahu so svojim právnym zástupcom, súčasťou ktorého je aj dohoda o odmene za zastupovanie. Je vždy len na účastníkovi konania, aby v drobných sporoch vzhľadom na možnosť zníženia, resp. nepriznania neprimerane vysokých trov konania súdom, zvažil potrebu svojho zastupovania v spore advokátom. Nemožno súhlasiť s argumentáciou navrhovateľa, že ust. § 150 ods. 2 možno aplikovať len vo výnimočných situáciách. Naopak, zo samotného znenia tohto ustanovenia vyplýva, že ho možno aplikovať na všetky konania, ak sú splnené spomenuté dve zákonné podmienky, teda že sa jedná o drobný spor a trovy konania sú voči pohľadávke neprimerané.

Napriek uvedenému odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že okrem sumy 16,50 eur zaviazal odporcu aj k náhrade trov právneho zastúpenia navrhovateľa vo výške jedného úkonu právnej služby, t.j. 16,60 eur + 8,04 eur režijný paušál, platný v roku 2014 + DPH, čo je spolu 24,64 eur. Uvedené trovy konania je odporca povinný zaplatiť k rukám právneho zástupcu navrhovateľa (§ 149 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. §§ 151 ods. 1, 224 ods. 1 a 142 ods. 2 O. s. p.. Aj keď bol navrhovateľ v odvolacom konaní čiastočne úspešný, súd mu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože bol úspešný v menšej časti. Odporcovi trovy odvolacieho konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.